

Rodičom predškolákov alebo čo má vedieť budúci prváčik

Podľa zákona každé dieťa, ktoré k 31. augustu príslušného roku dovíši šesť rokov, treba zapísať do školy. Ale konečné rozhodnutie, či sa naplní litera zákona, alebo bude dieťaťu poskytnutý ročný odklad na zaškolenie, zostáva na Vás rodičoch.

Nie každé dieťa, tak ako nie každé jablčko na strome v jeseni, je zrelé presne na určený termín, v našom prípade september. Zrelého prváčika by sme charakterizovali ako dieťa telesne a duševne vyspelé.

Telesnú zrelosť vidíme voľným okom – dieťa rastie, zvyšuje sa jeho váha a výška, silnie, pohyby má koordinovanejšie. Ale sama o sebe telesná vyspelosť nemôže zaručiť, tak isto ako vek 6 rokov, že dieťa bude v škole úspešné.

Rozhodujúcu úlohu zohráva **duševná zrelosť** dieťaťa, ktorá sa prejavuje predovšetkým v jeho správaní. Možno ju pozorovať pri každej činnosti, ktorú dieťa prevádza – pri hre, obliekaní, pri kresbe, vo vzťahu k cudzím ľuďom, k cudzím dospelým, pri riešení drobných povinností ap.

Ponúkame niekoľko nápadov, ktoré Vám rodičom, môžu pomôcť pripraviť dieťa na vstup do základnej školy.

Čo má vedieť predškoláčik?

- Dieťa má poznať svoje meno, priezvisko, adresu, údaje o svojej rodine.
- Má sa správať podľa zásad slušného správania, vedieť pozdraviť, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa.
- Musí sa naučiť samo umyť, učesať, umyť si zuby.
- Musí sa vedieť samostatne obliekať, vyzliekať, najesť, obuť, vyzuť.
- Naučte ho zaväzovať šnúrky, zapínať gombíky, zatvárať zips – ukážte mu pomaly postup jednotlivých úkonov na oblečení mladších súrodencov. Tým ho učíme ochotne pomáhať a samostatnosti.
- Včas dieťa oboznámte s cestou do školy a naučte ho chodiť samé, precvičte prechod cez ulicu.

- Názorne ukážte dieťaťu zmysel a účel poriadku (rozhádzte hračky po miestnosti tak, aby dlho muselo hľadať tú istú, potom urobte poriadok tak, aby každá hračka mala svoje miesto).
- Deti rady splňajú drobné úlohy a práce primerané ich silám. Podporujte túto snahu. Dieťa sa tým učí rôznym veciam (vytrvalosti, poznávaniu množstva, rozlišovať kde je vpravo, vľavo, hore, dole, ponad, popod, vzadu, vpredu).
- Porozprávajte alebo prečítajte dieťaťu rozprávku – tú istú aj viackrát, keď sa mu páči. Keď ju už pozná, nechajte ho, aby Vám ju samo porozprávalo. Pochváľte ho za to.
- Zahrajte si s ním niektorú krátku rozprávku.
- Povedzte mu aké máte povolanie a prečo je Vaša práca potrebná.
- Pozorujte s dieťaťom ľudí pri práci a vysvetľujte mu, čo robia, význam a dôležitosť tejto činnosti (napodobňujte rôzne činnosti a dieťa háda o akú činnosť ide).
- Poznávajte bežné náradie a pracovné náčinie (pomenovať a vedieť na čo sa to používa), kto čo používa pri práci (kuchár, lekár, záhradník, ...).
- Dávajte mu riešiť ľahké hádanky a nech si ich aj samo vymýšľa. Dávajte mu hádanky, ako napr. ktoré zvieracie meno sa začína na l . . , b . . , p . . (pritom je dôležité povedať dieťaťu hlásku tak, ako sa píše, čiže l – l – l – nie „el“).
- Popisujte čo je a čo sa robí na obrázku.
- Zreteľne opakujte slová, dieťa opakuje po písmenkách, určuje, ktoré je na začiatku, uprostred, na konci. Rozdeľujte slová na slabiky. Zreteľná reč a zámerné načúvanie sú predpokladom k tomu, aby sa naučilo ľahko čítať.
- Naučte ho niekoľkým básničkám – niekoľkokrát ich opakujte, aby si ich dieťa zapamätalo. Nech dieťa zopakuje vetu o 6-8 slovách, štvor-päť miestne číslo.
- Umožnite mu podľa chuti kresliť, maľovať. Spočiatku čo najväčšie obrázky, postupne menšie. Pochváľte ho za maľbu.
- Zdobte maľbami obaly, škatuľky, listy.
- Vystrihujte z farebného papiera a nalepujte na tvrdý papier.
- Vysvetľujte deťom, čo je to ovocie, plody, zelenina, obilie, oblečenie, menovať vecí, ktoré do skupiny patria.
- Učte ho poznávať známe stromy, kvety, zvieratá.
- Rozprávajte, čo majú veci rovnaké a v čom sa odlišujú.
- Nachádzajte na obrázkoch alebo v rozhovore nesprávne veci (napr. chlieb krájame vidličkou, psík býva v hniezde na streche, ...).
- Porovnávajte veľkosť, dĺžku, množstvá na predmetoch z prostredia (čo je nižší – vyšší, väčší – menší, dlhý – krátky, krátky – kratší – najkratší, prvý – posledný, viac – menej).
- Rozlišujte farby, geometrické tvary (hľadáme veci, ktoré majú danú farbu, tvar).
- Nechajte dieťa porovnávať dobré so zlým (pýtajte sa prečo?).

Nakoniec ešte jedna dôležitá pripomienka.

Nároky na dieťa treba stupňovať pomaly, aby si zvyklo na vytrvalosť. Keď sa naraz požaduje veľa, dieťa iba odradíme, alebo preťažíme a výsledok bude nežiaduci.

Hlavnou zásadou všetkých cvičení s predškólakom je, aby to bola pre dieťa a rodiča zábava, nikdy nie napodobňovanie školského vyučovania.

Mgr.Lučkaničová Valentína, psychologička